

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-365

27.4.2022

KLP Skadeforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Snublet/fall - kneskade - arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede (produksjonsmedarbeider) skadet kneet på jobb. Hun opplyste at hun hadde reist seg for å gå til lunsj, og snublet med skade til følge. På spørsmål fra selskapet opplyste hun at det ikke var noen hindring som var årsak til at hun snublet og deretter falt. Etter selskapets avslag opplyste forsikrede at hun snublet over ledning/matte. Saken reiste spørsmål om hendelsen var å anse som en arbeidsulykke. Nemnda bemerket at saken måtte vurderes i lys av den tidsnære dokumentasjonen og det fremkom der ingen opplysninger som tilsa at det skjedde noe spesielt da forsikrede reiste seg fra stolen. Gitt det faktum kunne nemnda ikke se at hendelsen var omfattet av det markerte ulykkesbegrepet. Det var heller ingen opplysninger i saken som tilsa at det avdempede ulykkesbegrepet kom til anvendelse. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (produksjonsmedarbeider) skadet seg 1.10.20. I en epikrise fra sykehusets ortopediske avdeling samme dag heter det:

Aktuelt: Pasienten falt i dag 1/10 på jobb, direkte mot ve kne fra stående høyde for ca 1 time siden. Umiddelbare smerter og hevelse ve kne, ikke klart å bevege eller belaste i etterkant. Ingen kjent vridning, ikke hørt smell/knekk, ikke kjent luksasjon. Påvist kominutt patellarfraktur v.kne ved SKLV.

I skademeldingen til Nav av 10.12.20 heter det:

Jeg satt og jobbet på min arbeidsplass helt frem til jeg skulle ta lunsj. Jeg hadde tekopp i hånden og på vei klarte jeg å snuble. Da klarte jeg å lande med venstre kneskål først, slik at all belastning var på den. Gulvet var av segment, så underlaget var hardt. Smertene var ekstreme og ble kjørt til legevakt med en gang.

Nav godkjente 16.12.20 brudd i venstre bein som yrkesskade.

I skademeldingen til selskapet, sendt med e-post 17.8.21, heter det at forsikrede skadet seg i "Bein/kne", og at skaden var "Brudd". Videre at sykefraværet var 6 måneder til 1 år. Forsikrede hadde hatt inntektstap og hadde søkt om arbeidsavklaringspenger. Om hendelsesforløpet heter det:

Skulle gå til lunsj og snublet. Landet på venstre kne på hardt gulv. Fikk store smerter og ble straks kjørt til legevakt.

Selskapet ba om en utfyllende skadeforklaring og spurte spesielt om årsaken til at forsikrede snublet. Som vedlegg til forsikredes svar 17.8.21 fulgte kopi av skademeldingen til Nav. Selskapet ba på nytt om å få opplyst grunnen til at hun snublet. I e-post av 1.10.21 opplyste forsikrede:

Jeg satt og hadde en pause hvor jeg drakk en kopp te. Når jeg reiste meg opp snublet jeg rett og slett (ingen hindring), kun på det harde gulvet.

Selskapet avsto erstatning 1.10.21.

Forsikrede ba selskapet vurdere saken på ny. Hun skrev:

01.10.20 ca klokken 10:00 inntraff ulykken meg som har ført til at jeg har blitt sykemeldt i over ett år. Jeg satt og jobbet på min arbeidsplass helt fremt il jeg skulle ta lunsj. Jeg ble tilkalt av en kollega for å hjelpe. I det jeg sto opp fra stolen klarte jeg å snuble over ledning/matte som førte til at jeg klarte å lande med kneet først på gulvet. Det var matte under stolen, og ledningen var under matten. Høyre kne landet på matten, mens venstre kne landet på gulvet. Når ulykken inntraff var det en kollega (yrkeshemmet) av meg som fikk med seg fallet og kom løpende bort til meg.

Jeg har tidligere forklart at det ikke var noen hindringer når ulykken skjedde, og med dette mente jeg at det ikke var noen stolper som forårsaket dårlig sikt eller at jeg ikke var klar i hodet (besvimelse).

Jeg ble satt på en stol, og merket fort at kneet ble veldig hovent og smertene ble store. Jeg har nå vært sykemeldt i over ett år og har til tider prøvd å jobbe 20-30%, men dette har vært veldig krevende da jeg har merket store smerter. Det ble deretter tatt en ny røntgen og det visste seg at de metallpinnene medførte store smerter. Jeg ble oppfordret til å opereres på nytt. Jeg har nå blitt operert for 2.gang, 08.10.21 og er førsteomgang sykemeldt i 2 uker med mulig forlengelse.

...

Fastlegen skriver i en erklæring av 21.10.21:

Bekrefter at (forsikrede) er pasient hos meg. Hun hadde en ulykke på jobb 1.10.20, der hun falt og slo kneet sitt. Fallet førte til et brudd i kneskålen, der hun ble operert og har i etterkant vært lengre tids sykemeldt. Nav godkjente skaden som yrkesskade den 16.12.20.

Pasienten har fortalt at hun reiste seg fra et bord og snublet i et teppe eller en symaskinledning som lå på gulvet ved der hun satt. Jeg kan ikke se annet enn at denne hendelsen kan betegnes som en ulykke. Det var ikke hennes egne uheldige kroppsbevegelser som førte til fallet. En kollega roåte på henne, hun reiste seg brått. Hun snublet i noe på gulvet. I følge pasienten er det vitner til hendelsen.

...

Forsikrede fremla en vitneuttalelse datert 25.10.21, hvor det heter:

Jeg, I. og (forsikrede) jobbet sammen på vaskeriet den dagen ulykken inntraff (forsikrede). I. var på vaskerommet og ropte på (forsikrede) for å spørre om hjelp. Jeg satt rett ved (forsikrede) når I. ropte på (forsikrede). I det (forsikrede) reiste seg opp fra stolen og tok ett skritt frem, snublet hun og slo kneet på gulvet. Under stolen var det en matte, og under matten var det en ledning som gikk fra sy-maskinen. Med engang (forsikrede) falt sa hun at hun snublet grunnet ledningen/matten som var i veien. Jeg ropte på I. som kom med engang,

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun har krav på erstatning. Hun falt direkte på venstre kne fra stående høyde. Fikk umiddelbart smerter og hevelse i kneet. Underlaget var av sement, noe som tilsier at det var hardt. Yrkesskadeforsikringen skal dekke skade og sykdom som i medhold av folketrygdloven § 13-4 er likestilt med yrkesskade, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav b. Nav har godkjent skaden som yrkesskade etter folketrygdloven § 13-3. Fallet var så alvorlig at det knuste hennes venstre kneskål. På spørsmål fra selskapet har hun sagt at hun snublet, uten hindring. Dette betyr likevel ikke at det var hennes egen uheldige kroppsbevegelse som førte til skaden. Forsikrede snublet i en ledning/matte da hun reiste seg. Dette har hun fortalt sin kollega. Egenerklæringen viser at fallskaden skyldes ledning/matte. Hennes lege har klart fastslått at dette ikke kan betegnes som annet enn en ulykke, og at det ikke var hennes egne uheldige kroppsbevegelser som førte til fallet.

I avgjørelse 2012-551, tillot nemnda supplering av tidligere avgitte skadeforklaringer "for eksempel i tilfeller hvor en ikke kan forvente at forsikrede skal være kjent med nødvendigheten av å fremkomme med alle detaljer rundt skadesituasjonen allerede ved første henvendelse". Det at det nå opplyses om en ledning/matte som hun snublet på, må ses som en supplering av tidligere avgitte skadeforklaringer, og ikke en motstridende opplysning. I avgjørelse 2018-119 ble lagt til grunn at snubling og skliing på nederste trinn måtte ses som en plutselig og ytre hending etter det markerte ulykkesbegrepet. "I 2005-2132 står det at fallskader har blitt akseptert som fallskader av Finansklagenemnda".

Sekretariatets vurdering lider av saksbehandlingsfeil, da det ikke er fremlagt dokumentasjon fra arbeidsgiver.

Selskapet har i det vesentlige anført at skaden ikke er en yrkesskade, verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Ikke alle hendelser som omtales som ulykke, gir rett til erstatning. Forsikrede pådro seg skade i venstre kne da hun snublet og falt på vei til lunsj i arbeidstiden. Det var ingenting i den ytre situasjonen som utviklet seg plutselig eller uventet, og som førte til skaden. Forsikrede falt som følge av sine egne uheldige kroppsbevegelser. Fallet er ikke fremkalt på en måte, eller av en årsak som selskapet svarer for. Fallskader uten påviselig ytre påvirkning omfattes ikke av yfl., jf. FinKN 2017-394, 2016-229, 2016-057. Skaden oppsto ikke som følge av en usedvanlig påkjenning eller belastning, slik at det avdempede ulykkesbegrepet ikke får anvendelse.

Retts- og nemndspraksis viser at tidsnære forklaringer tillegges større vekt enn forklaringer som har tilkommet senere, særlig etter at det har oppstått tvist mellom partene. Senere uttalelser fra lege og kollega kan derfor ikke tillegges vekt. Disse er ikke noen supplering og/eller presisering av hendelsesforløpet. Uttalelsene står i direkte motstrid med det forsikrede tidligere hadde oppgitt til selskapet. Navs godkjenning av skaden som yrkesskade er uten betydning for vurderingen etter yrkesskadeforsikringsloven.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om hendelsen 1.10.20 er å anse som en "arbeidsulykke" etter yfl. § 11 første ledd bokstav a, men slik den står for Finansklagenemnda er det også spørsmål om hvilket faktum som nemnda skal legge til grunn for sin avgjørelse.

Det har skjedd en utvikling i opplysningene om hendelsesforløpet etter at selskapet hadde tatt sitt standpunkt. Nemnda tillegger generelt beskrivelser av hendelsesforløpet som i tid er nær hendelsen, størst vekt. Det er i samsvar med Høyesteretts anvisning for bevisvurdering, men også best i samsvar med at nemnda avgjør saker på grunnlag av sakens dokumenter. Uttalelser og opplysninger som skriver seg fra tiden etter at forsikrede ble kjent med selskapets syn, tillegges derfor mindre vekt.

Forsikrede opplyste at hun snublet da hun reiste seg. På selskapets spørsmål om det var noen hindring som forårsaket at hun snublet, var svaret at det ikke var noen hindring. Opplysninger om at forsikrede snublet i en matte under stolen som det gikk en ledning under, fremkom først om lag ett år etter hendelsen. Nemnda finner for sin del ikke å kunne legge disse opplysningene til grunn, og vil derfor ta standpunkt til om det foreligger en yrkesskade etter yfl. § 11 første ledd bokstav a ut fra at det faktum at forsikrede falt da hun reiste seg fra stolen, snublet uten påvist hindring og falt på kneet.

Nemnda drøfter så om dette faktum kan rubriseres som en hendelse omfattet av yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav a. Det fremgår av forarbeidene til loven at begrepet arbeidsulykke, som benyttes i bestemmelsen, skal forstås på samme måte som samme begrep i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1998-1989) s. 89. I folketrygdloven § 13-3 annet ledd defineres to ulike arbeidsulykkebegrep: Det *markerte* ulykkesbegrepet (en plutselig eller uventet ytre hending) og det *avdempede* ulykkesbegrepet (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid).

For at det *markerte* ulykkesbegrepet skal få anvendelse må det foreligge en plutselig og uventet ytre hending, dvs. at hendelsen må ha vært ulykkesartet. Det kreves således at noe i den ytre

situasjonen må ha utviklet seg på en uventet måte og at dét er årsaken til den aktuelle skaden, se FinKN 2021-54. Skader som skyldes egne kroppsbevegelser er ikke omfattet.

Det er ikke noe i den tidsnære dokumentasjonen som tilsier at det skjedde noe spesielt da forsikrede reiste seg fra stolen, og det er heller ikke opplysninger om noe i den ytre situasjonen som utviklet seg på en uventet måte. Gitt det faktum nemnda mener må legges til grunn, kan nemnda ikke se at hendelsen er omfattet av det markerte ulykkesbegrepet.

Når det gjelder det *avdempede* ulykkesbegrepet, legger nemnda i samsvar med Høyesteretts tolking til grunn at det ikke kreves noen ytre hendelse når arbeidstakeren på grunn av vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er utsatt for en ekstraordinær påkjenning eller belastning. Men i denne saken kan nemnda verken se at forsikrede utførte oppgaver utenfor rammene for sitt arbeid eller at hennes ordinære arbeid ble utført på en ekstraordinær måte. Det er ikke opplysninger om tidspress eller om at forsikrede ikke hadde kontroll. Det skjedde ikke noe uvanlig eller uforutsett under arbeidet. Nemnda kan da ikke se at det avdempede ulykkesbegrepet får anvendelse.

Forsikrede har vist til at Nav har godkjent hendelsen som en arbeidsulykke. Verken selskapet eller nemnda er bundet av Navs avgjørelser.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).